

päivän lyhennyksen kera työläisten työntuottavuus kasvaa korvaamaan palkankorotusta huomattavassa määrässä. Sellainen on todella ollut tulos niillä yhtiöillä, joiden kokeilu 8-tuntisen päivän kanssa on tunnettu.”

Eräässä teräsvalimossa oli otettu kahdeksantuntin päivä käytäntöön, ja tuloksena oli, että sama määrä työtä saatiin tehdyksi hieman vähemmällä kokonaiskustannuksilla, vaikka miehiä lisättiin yhdellä kolmannella osalla ja tuntipalkkoja korotettiin keskimäärin 20%. Työn tuottavuus tuli sitä vastaavassa määrässä suuremmaksi, että kannatti maksaa suuremman tuntipalkan, vieläpä saada tuon parannustoimenpiteen johdosta voittoakin.

Kuvaavaa on minkälaisia vastauksia työläiset ovat antaneet kysymyksestä. Kertomuksessa sanotaan:

”Muutamat työmiehet, joita haasteltiin, vastustivat kaikkia muu-

toksia työajassa, elleivät he saa juuri samaa palkkaa päivältä tai viikolta. Nämä kaikki olivat siirtolaistyöläisiä, jotka olivat halukkaita ansaitsemaan mahdollisimman paljon mitä lyhyimmässä ajassa, välittämättä kuinka kovasti heidän tarvitsee tehdä työtä. Muutamia näistä työläisistä, jotka vastustivat minkäänlaisia muutoksia työehdoissa, jotka vähentäisivät heidän viikkoansiotaan, työskentelivät sillä kertaa yövuorolla, 13 tuntia yössä seitsemänä yönä viikossa, tehden yhteensä 91 tuntia viikossa työtä. Amerikalaiset työmiehet, joita haasteltiin, poikkeuksetta lausuvat hyväksyvänsä 8-tuntisen työpäivän, jos heidän tunti- tai tonnipalkkansa korotettaisiin 25% nykyisestään, jolloin heidän päiväpalkkansa tulisi vastaamaan samaa kuin he saisivat nykyisen palkan mukaan kymmentuntisesta päivästä.”

Syndikalismi, industrialinen unionismi ja sosialismi

III. SYNDIKALISMI JA YLEISLAKKO

Nimitystä ”yleislakko” käytetään niin monessa eri tarkoituksessa, että jos mieli päästä siitä ymmärrykseen, on sitä hieman selitettävä. Jos otamme sen kirjaimellisesti niinkuin se lausutaan Ranskan ammattiyhdistysten v. 1888 kongr. päätöslauselmassa, tarkoittaa se ”kaikesta työstä pysähdystä.” Jos yleislakkonimitystä käytettäisiin tarkottamaan yksinomaan tätä, niin siinä ei olisi mitään selittämistä. Mutta sitä käytetään tarkoitta-

maan monia asioita. Ensinnäkin lakkoa, joka on laaja ja yleinen jollain vissillä paikkakunnalla. Esim. jos jossain kaupungissa on lakko, johon ottaa osaa suurin osa kaupungin työläisistä, niin siitä puhutaan ”yleisenä” lakkona. Yleislakkonimitystä käytetään myös tarkoittamaan lakkoa jossaain teollisuudessa, jossa kaikki työläiset ovat lakossa. Siten esim. kaikkien yhdessä kaupungissa olevien parturien lakko olisi ”yleislakko,” yhtä hyvin kuin

koko maan parturien lakko olisi "yleislakko." Samoin käytetään samaa nimitystä tarkoittamaan useiden eri sukulaisammattien yhteistä joko paikallista tai laajempaa lakkoa.

Haywood, yksi yleislakon tarkomkkaimpia ajajia Yhdysvalloissa, sanoo, että yleislakon muotoja on kolme:

Yleislakko jossakin teollisuudessa,

Yleislakko jollakin paikkakunnalla,

Kansallinen yleislakko.

Haywood sanoo sitte, että tässä maassa ei ole koskaan ollut yleistä lakkoa. Jolla hän arvatenkin tarkoittaa, että ei ole ollut koskaan selaista yleislakkoa, joka olisi ehdottomasti pysäyttänyt työn jossain teollisuudessa, jollain paikkakunnalla tai koko maassa, sillä tietystikin tässä maassa on ollut paikkakunnallisia lakkoja ja lakkoja jossain teollisuudessa, joita laajuutensa puolesta voi kutsua yleislakoksi. Edelleen Haywood sanoo, että olotila näille kolmelle yleislakkomuodolle ei ole koskaan ollut olemassa. Tällä hän nähtäväst tarkoittaa koko maailmaa, eikä yksinomaan Amerikkaa, sillä hän jatkaa väittämällä, että kun sitä ei olla koskaan keikeiltu, niin kukaan ei voi väittää että yleislakko ei voisi olla hyvä ase työväenluokalle.

Tämän väitöksen lapsellisuus vielä suurenee sen seikan kautta, kun Haywood kuitenkin itse vetoo innokkaasti useihin 'yleisiin' lakkoihin esimerkkinä yleislakon käytännöllisyydestä. Hän puhuu "suuremmasta yleislakosta, mitä nykyajan historia tietää, Parisin Kommunista;" Ranskan rautatielakosta "yleisenä lakkona mikäli rautateihin tulee" ja "mainiona esimerkkinä siitä, mitä yleislakko voi tuottaa työväenluokalle."

On melkein vaikeata voittaa ajatuksen sekavuudessa tätä. Sanotaan että yleislakko on koetettu asia monessa paikassa ja esitetään sellaisia ihailtavana esimerkkinä meillä. Sitte taas vakuutetaan, että missään ei ole milloinkaan ollut yleislakkoa ja että sille mahdollisia olosuhteita ei ole ollut koskaan olemassakaan.

Syndikalistit eivät kuitenkaan tarkoita yleislakolla lakkoa jollain paikkakunnalla tai teollisuudessa, ei poliittista joukkolakkoa, voimanoitusta, jonkun lain saamiseksi tai äänioikeuden laajennuksen vaatimisen vuoksi, tai sodan ehkäisemiseksi, vaan yleislakkoa, joka lopullisesti kukistaa koko kapitalistisen järjestelmän. Mitä syndikalistit tarkoittavat on sitä, että työläiset, ollessaan toimettomana, "liik kumattomana," hävittävät koko kapitalistisen järjestelmän rakennuksen ja luovat itselleen uuden yhteiskunta ja teollisuus-järjestyksen perustamitilaisuuden sekä välttämättömyyden. Yleislakko on heidän mielestään yhteiskunnallinen vallankumous, "yleislakko on sama kuin vallankumous," sanotaan heidän Toulosen kongressissa hyväksymässään ponnassa. Ja Sorel sanoo, että "se päivä ei ole ehkä kaukana, jolloin paras määritelmä sosialismista tulee olemaan "yleislakko".

On tärkeää, että tämä syndikalistien käsitys eli tarkoitus suurlakosta pidetään mielessä koko tämän kysymyksen käsittelyn ajan. Sillä monet puhtaat marxilaiset, kuten Kautsky, Adler y. m. hyväksyvät myös yleislakon työläisten taisteluseena, vissien olosuhteitten valitessa. Samoin, yleislakon puolustajien joukossa on sellaisia huomattuja syndikalistien vastustajia kuin Keir Hardie ja J. Ramsay MacDonald; molemmat nämä kannattavat

yleislakkoa sodan vastustamiseksi. Ja kaikkein opportunistisin Euroopan sosialistipuolueista, SuurBritannian Itsenäinen työväenpuolue, on puolueen äänenkannattajansa, Labour Leaderin kautta "raivannut tietä ajatukselle, että työläisten on pysäytettävä työntekonsa silloin kun sota uhkaa." Toiselta puolen, leppymätön Brittiläinen Sosialistipuolue on ivannut tätä ja väittänyt, että "yleislakkoon ei luultavasti koskaan ryhdytä sodan estämiseksi tai lopettamiseksi."

Olisi siis suuri erehdys pitää yleislakkoa yksinomaan syndikalistien hyväksymänä taistelukeinona, tai marxilaisten sosialistien ja syndikalistien välisenä ylikäymättömänä esteenä. Marxilaisessa sosialismissa ei ole mitään sellaista käsityskohtaa, joka kieltäisi etteikö lakkoa, joko osittaista tai yleistä voitaisi käyttää työväenluokan aseena hyvällä menestyksellä, ja etteikö sillä ole huomattava vieläpä suurin merkitys ja arvo aseena.

Mutta mikä on päinvastainen Marxin ja sosialistiikkkeen hyväksymille opeille, on syndikalistien käsitys, että yleislakko yksinään on riittävä kukistamaan kapitalismin, se että yleislakko olisi itse vallankumous, sen sijaan että se olisi vain yksi niistä keinosta, joilla vallankumous saadaan aikaan. Siinä on tavaton ero, pitää yleislakkoa yhtenä niistä monista keinoista, joita ehkä käytetään sosialismin saavuttamiseksi, tai pitää sitä ainoana keinona.

Mirabeulle annetaan kunnia olla ensimmäisenä yleislakko-ajatuksen esittäjänä. Kuitenkin, siitä lähtien kuin nykyinen ammattiliike syntyi on yleislakkoajatus enemmän tai vähemmän välkkyntä niiden mielesä, jotka ovat käyneet työväentaistelua. Brittiläisen ammattiliikkeen historia selvästi osoittaa, että

yleistä työn pysäystä kaikissa teollisuuksissa pidettiin johdonmukaisena kehityksenä tavallisista, pienistä lakoista. Englannissa puhuttiin yleislakkoaatteesta laajasti o-wenilaisen propagandan aikana v. 1828-1835, tehtiimpä muutamia yrityksiäkin. Jälkeen 1835 ei paljo kuultu yleislakkoagiteerauksesta ammattiyhdistyspiireissä, mutta 1839 alkoi Chartistiliike Feargus'in ja O'Connorin johdolla ajaa n. s. väkivallanohjelmaa, johon sisältyi yleislakko ja kapina. Chartistien onnetoman kapinan jälkeen harrastus yleislakkoon kuoli kuitenkin kokonaan Kansainvälisen Työväenliiton perustamiseen saakka v. 1864, jolloin tämä suuri liike herätti harrastuksen työväenluokan propagandan ja taistelujen kakkiin muotoihin, ja luonnollisesti myös yleislakkoon yhtenä taistelukeinona. Harrastus yleislakkoon uusiutui etupäässä ranskalaisten johtajien agiteerauksesta, osaksi myös belgialaisten; brittiläiset ammattiyhdistysmiehet taas pitivät yleislakko-ajatuksena pahana, nähtävästi muistaen edellisiä kelnoja kokemuksiaan. Brysselin sekä Baselin kansainvälisissä kokouksissa oli yleislakkokysymys paljon keskustelun aiheena. V. 1868-1869 olivat ranskalaiset Internationalen johtajat, Marxin, Engelsin y. m. kannattamana, muodostaneet Parisin unionin liiton, joiden tarkoituksena kuitenkin niiden välisestä "sopimuksesta" selviää, oli jokseenkin samanlaatuinen kuin nykypäivän vallankumouksellisten syntikalistien.

Paljon ei kuitenkaan kuultu yleislakosta Ranskassa jälkeen 1871 aina 1886:een. Ranskan-Saksan sodan ja Parisin kommunin jälkeinen aika meni uusien työväenjärjestöjen luomiseen. "Kansainvälisessä" ei ajatus kuitenkaan unehtunut. V. 1873 useat bakunilaiset osastot Bel-

giassa ja Espanjassa hyväksyivät ponsia, joissa kehoitettiin pikaiseen yleislakon valmisteluun. Luopio-laisten Geneven kongressissa samana vuonna keskusteltiin pitkälti yleislakosta. Periaatteessa hyväksyttiin se yleisesti, mutta ainoastaan vähemmistö uskoi mahdolliseksi saada aikaan yleislakon pitempiaikaisista varusteluista. Lopul-
lisesti päätettiin, että yleislakko ei

ollut otollinen sillä kertaa toimeen-
pantavaksi, mutta kehoitettiin työ-
läisiä lujittamaan järjestöjään siinä
mielessä, että voitaisiin saada ai-
kaan kansainvälinen yleislakko. Si-
ten kysymys joutui "hyllylle" jok-
sikin aikaa kunnes anarkistit ennen
pitkää ottivat sen propagandansa
ja ohjelmansa rungoksi. Sittem-
min ovat sen omanneet syndikalis-
tit.

Kaksi automobilia